

Výroční zpráva o činnosti

Sekce SKIP ČR Knihovníci-trenéři paměti

Zpráva o činnosti za rok 2024

V českých veřejných knihovnách působí 83 knihovníků-trenérů paměti.

K 31. 12. 2024 má sekce 65 členů, z toho 61 v roce 2024 aktivních.

V roce 2024 knihovníci – trenéři paměti uspořádali celkem 1 404 (srov. rok 2023 – 1 484) živých akcí, kterých se zúčastnilo 21 760 (rok 2023 – 18 097) osob, z toho 15 394 (rok 2023 – 12 048) seniorů.

V online prostředí proběhlo 85 (rok 2023 – 87) lekcí, kterých se zúčastnilo 970 osob (rok 2023 - 707 osob).

Online lekce se konaly nejčastěji na platformách Zoom a Google Meet.

Lekce byly také rozesílány emailem, i když minimálně. Letos opět dávaly knihovny cvičení na své webové stránky nebo na sociální sítě, protože si uživatelé na tuto bezkontaktní formu tréninku také zvykli a využívali ji hlavně v době, kdy se necítili natolik fit, aby se mohli zúčastnit akcí naživo.

Trénování paměti na facebooku - zcela bezkonkurenční je Paměťář Zdeňka Gloze z Ratíškovic. Paměťář má již více než 1 400 fanoušků a využívají jej ve velké míře senioři. Každý den je zde nové cvičení na trénování paměti.

V roce 2024 jsme se dostali s počty akcí i účastníků výš než v době před covidem. Online lekcí není mnoho, jsou ale vítanou alternativou k živým tréninkům paměti. Senioři, kteří bývají z pochopitelných důvodů více nemocní a oslabení, mohou využít tuto možnost, když se zrovna necítí nejlépe. Online tréninků se mohou účastnit lidé nejen z celé republiky, ale i ze zahraničí. A této možnosti využívají. Vznikají tak nové vazby, nová přátelství. Těší nás, že jako knihovníci se můžeme na tomto spojování lidí a komunit podílet.

Dílna knihovníků – trenérů paměti aneb Hrátky s pamětí

Knihovníci-trenéři paměti se každoročně scházejí na tradiční jarní Dílně trenérů paměti s názvem Hrátky s pamětí. Jedná se o celostátní seminář, který je rozdělen do dvou bloků. První den přednášejí odborní lektoři z oblasti zdravotnictví, psychologie a pedagogiky. Druhý den je sestaven z příspěvků z řad samotných účastníků a tato část semináře slouží jako sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe zejména při trénování paměti seniorů. Seminář je formou kontinuálního vzdělávání trenérů paměti a je ohodnocen dle vnitřního kreditního systému České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging. Hrátky s pamětí se v roce 2024 konaly 13. – 14. 5. v Knihovně Jiřího Mahena v Brně.

Projekt byl realizován s finanční podporou MK ČR a SKIP ČR. Akce se konala za podpory České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging. Dílny se zúčastnilo 38 knihovníků-trenérů paměti.

Odpolední odborný blok byl složen ze tří příspěvků.

- Využití tabletů v lekcích trénování paměti – Mgr. Jana Bajerová
- Psychomotorické hrátky pro rozvoj paměti – Mgr. Dagmar Heiland Trávníková, Ph.D.
- Aktivizační činnosti pro seniory – Michaela Nešporová

Dopolední blok druhého dne byl složen z příspěvků účastníků.

Každá trenérská Dílna je otevřená i knihovníkům, kteří uvažují o tom stát se trenérem paměti, ale nemají představu, co všechno to obnáší. Mají tak možnost zažít tvůrčí a přátelskou atmosféru, získat informace přímo „od zdroje“, vyptat se na vše, co je zajímavá a pak se podle toho sami rozhodnout, zda se přihlásí na certifikační kurz pořádaný Českou společností pro trénování paměti a mozkový jogging.

Konference Aby pamět' nestarla na Domaši

Tak jak čeští knihovníci-trenéři paměti pořádají každoročně Dílnu, na které se vzdělávají a sdílí své zkušenosti, tak i slovenští kolegové pořádají obdobný seminář.

OZ Korálky Vranov nad Topľou, Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou a Prešovský samosprávny kraj realizovali 18. 9. 2024 konferenci s názvem: "... Aby pamät' nestarla...". Akce se konala na ranči Zaľubova v Zámutove.

Za sekci SKIP knihovníci-trenéři paměti se zúčastnila vedoucí sekce Dagmar Maroszová a Zdeněk Gloz.

HLÁŠKY ZE SLOVÁCKA 2024

sebral a zaslal trenér paměti Mgr. Zdeněk Gloz

„Já mám zamlžené brýle...“

„Já mozek...“

Přesmyčky lednových oslavenců:

„...tož totok vůbec nevím...“

„...tož jak to nevíš Ty, tož už je konec...“

„já su slepá, dyť já tam nic nevidím...“

„já blbá, nevidím tam takej nic...“

„Každý, kdo sem dojde poprvní si poví, bůže, já su tak blbá... ale pak sa naučí přemýšlat v blbostách a pak už to ide.“

U přesmyček jmen:

„Nebyt tohoto cvičení, tož ani nevím, že má můj zeťák svátek...“

Povzdech jedné účastnice:

„já že začnem po svátkoch tak jemně a on tak zhurta na nás...“

Cvičení na tvoření slov:

„Panebože a kdy jako půjdem dom? V sobotu?“

Tvoření slov:

„Na toto mně vyšlo ZASKLITÉ OKNO...“

„No to si dobrá, mně ZASCHNUTÉ HOVNO...“

Hledání rozdílů:

„No vidíš, tobě sem poradila a mně jeden chybí...“

Cvičení na orientaci v mapě:

„Já sa úplně haňbím, že tam nic nevidím... a to mně Ježíšek naložil atlas...“

Spojování spisovatelů s jejich dílem:

„Tož já vám poradím to první – Lev Nikolajevič Tolstoj určitě nebude to áčko – Slovácko sa súde...“

Cvičení na orientaci v mapě:

„Cože? Toto je Bruntál? Dajte ně prosimvás eště jednu štamprlu, nech sa znotýruju...“

Doplňování lidských vlastností na písmena abecedy:

alkoholik, blb, cvok, čumil, dýmlý, extrabl, fláma, gramlavý, hňup, chvístek, imbecil, jebly, kurevník, lump, mrňa, násoska, ňuchma, ožralec, pagáža, Rumun (hanlivá lokální přezdívka obyvatel jedné vesnice), řáchlý, soplivec, šústlý, tupoň, ťapoň, uderený, vycánek, zgrčenec...

„Mňa na to C nenapadlo inší než celulitida...“

Při náročnějším cvičení:

„Kdybych včil zesílil zvuk vašich mozkových závitů, jak šrotují, tož by to tady hučalo je ve vodní elektrárně.“

„Neruš mňa furt, nebo zavolám teho našeho učitele a uvidíš...“

„Tak to sa těším, až nám řeknete ty jména, co tam měly byt...“

„To já sa těším, že mně to řeknete vy.“

Povzdechnutí jedné účastnice:

„Bóže, já su tak dobrá, kde su sama, nade mňa není...“

Manželé mezi sebou:

Paní: „Dědo, co tam furt vypisuješ?“

Pán: „Tebe to obtěžuje?“

Paní: „Ne...“

Pán: „Tak štve?“

Paní: „Spíš sere...“

„A táto přesmyčka je co?“

„Šak ten had... Dyt' ty sa tak menuješ!“

„Co? Jaký já su jako had?“

„Tož šak si Anna... no...“

„Z tohoto su akorát tak blbá, ale žádný had...“

„Tož ANAKONDA...“

„Volku, já zdechnu,... :-D :-D :-D“

Dokreslování kruhů podle vlastní fantazie:

„Tož a toto máte jakýsi koláč – chodský? nebo hanácký?“

„To je poklica od auta...“

„Aha, tož to víte... já su na ten žvanec...“

Totální průšvih:

„...k tejto susedce nedohlédnu... a tady to nepřechtu...“

„...a ten poslední rozdíl je opravdu enom takový šušeň...“

„...no tož eště záleží na tem, z jakého nosu...“

„Au, au...“

„To je značka zlata...“

„Ale šak to já mám už dávno napsané, ale chytla mňa křeč do nohy a bolí to...“

„Tak dlouho se člověk umývá, až mu hlava oleze...“

Přesmyčky březnových oslavenců:

„Tož to nedám...“

„Ale to půjde, uvidíte...“

Po chvíli:

„No tož už mám přes půlku...“

„Tož vidite, to bylo strachu a jedete, jak kdybyste dělala na matrice...“

„Teda... myslet, je to poslední, co se mi teď chce... Sem dovčílšku seděla doma v dece, v teplučku a myslela sem si, že to tak už budu mět doživotně...“

„Tady to slovo diakritika to je jakési složitě, to za nás nebylo...“

„Šak to sú háčky a čárky...“

„Ja kůrec, tož to za nás bylo...“

„Včil nevím, esi tu nekemu zvóní mobil nebo má v kabeli sovu...“

Hledání slov:

„tady mně vyšlo že flirtovat... to už sem dávno zapomněla...“

Hádání přísloví:

„Mladí fešáci – staří žebráci...“

„Mladí ženáci – staří žebráci...“

„Ku*va,... toto sem pos*ala...“

„Jiřo, no fuj... včil mosíš jít ke zpovědi...“

Paní začal zvonit mobil, vybíhala s ním z učebny: „No co otravuješ, máme tady rozcvičku řeči...“

Mezi sousedkami: „...až to budeš mět, pošťaj mně brýle... šak jich mám doma...“

Povzdech účastnice: „No tady mně to zas nevyšlo, do prdele...“

Trenér: „Na to dojdete...“

Účastnice: „Ježiš, on mňa čul, mosím sa hlídat...“

Doplňování textu to písniček: „vzal si ženu... maličků? bíjaval ju paličků...“ (Elišku – v roztrhaném kožíšku)

Stížnost: „Pane učiteli, řeknite jí neco, ona mňa tu furt rozptyluje!“

Doplňování názvů filmů: Anton Špelec ostropestřec

Spojování rýmů (obrázek + slovo): „Tchyně, tchyně, šak na to sa rýmuje enom svině... a to tu není...“ (byl to obrázek dýně)

Doplňování přísloví: „když blázna lapají... a dál nevím...“

Výroční zprávu vypracovala:

Mgr. Dagmar Maroszová

vedoucí sekce SKIP knihovníci-trenéři paměti